

ACC. N:R M. 6644: 1-9.

Landskap: Skåne

Upptecknat av: Emil Hjörstedt

Härad: Ö. Göinge

Adress: Glimåkra

Socken: Glimåkra

Berättat av: O. Jönsson m. fl.

Uppteckningsår: 1940

Född år 1857 i Glimåkra

Uppgång

(L. H. F. 31.)

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R M. 6644: 1-9.

Landskap: Skåne

Upptecknat av: Emil Sjöstedt

Härad: Ö. Göinge

Adress: Glimåkra

Socken: Glimåkra

Berättat av: O. Jönsson m. fl.

Uppteckningsår: 1940

Född år 1834 i Glimåkra

Utgång

(L. U. F. 31.)

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Härad: Östra Yngle
Socken: Glimåkra
Uppteckningsår: 1940

Adress: Glimåkra.
Berättat av: O. Jönsson m fl.
Född år 183² i Glimåkra.

ARKIV

L. U. F. 37

Årsgång.

En Hantverkare: Hemmansägare, åbo
eller bonde "bonne", som en jordbrukare
med olika namn här benämnes, vilken
hette Ola Jönsson eller "Kull-Ola" i var-
dagslag och bodde här i byn Blankhult
i Glimåkra socken (där även jag varit man-
talskriven sin år 1894) och som dog på
1920-talet i 80-90 års ålders, berättade för mig
stundom, då han var i lite stämning en

Härad: Uppsala län Adress:

Socken: Glimåkra Berättat av:

Uppteckningsår: 1940. Född år i

Ärsgång:

Ola Jönssons fader, som hette Jöns
Olsson och var född på 1700-talet, var en
mycket gammalmodig man, men en ä-
rans man, liksom Ola på sin tid.

Denne Jöns Olsson brukade "gå ärsgång"
berättas sonen Ola, och även Ola börja-
de på sin älderdom efterhärna faderns
kringgångar — På sin tiden gjorde jag
inga anteckningar ang. "vidskopelse och
skrock", så jag har delvis glömt Ola Jön-
sons skildringar — I sin krafts dagar
han på sin tid alltid till...

Härad: *v. sjömyra* Adress:
Socken: *Glimåkra* Berättat av:
Uppteckningsår: *1940.* Född år i

fastigheten som var bortåt 200 tunnland i Rynda. Det är väl troligt att han åtminstone delvis höll sig på vägarna särskilt i skogsmarken, ty att där följa rågångarna torde ha varit omöjligt med den tidens lykter och talgdunkar om månskenet ej skulle vara tillfyllt.

Till att börja med tog nattvandringen en stor del av natten i anspråk, men på äldre domer kringgick han blott åkerängarna och då varar det endast under en eller två timmar vid midnatten. Och var det

Härad: *U. Youngs*

Adress:

Socken: *Glimåkra*

Berättat av:

Uppteckningsår: *1940*

Född år

i

Något särskilt att intillaga vid årsring
har jag ej fått reda på. Men husbondefol-
ket borde vara goda mot alla vagnliga
väsen och ge dem det de tillkomma (Så-
dana funnos ju överallt i lador och visthus
i gård och i stall. Renturen fingo inte svårt
fodas och ingen vordning fick råda i
gården och grödan skulle omhulda och
passas liksom djuren. Då trivdes dessa
väsen i gård och grund och de varnade
ofta för olyckor och rådor. Uppmanade
ofta husbonden att viss dag kvara in höet

Härad: *U. Yunge* Adress: *Tammarna*
Socken: *Ölimåkra* Berättat av: *Hensamme onje*
Uppteckningsår: *1940* Född år i

Bönderna av den gamla, raktnodiga stam-
men voro också sådana, att de voro goda
vänner med sina tjänständer, både syn-
liga och osynliga.

Tilunda var det ingen fara att gå
ärsgång för den som endast hade goda
avsikter och blott ville se till i
den närmaste fördolda framtiden och
icke hade för avsikt att begagna sig
därav, för att bringa andra förtret
och skada. Då fick man akta sig,
ty då kunde det hända, att ^{man} ~~man~~ skulle rika
.....

Härad: V. Yrnge. Adress: Vot 19 Jernakra?
Socken: Glimakra. Berättat av:
Uppteckningsår: 1940. Född år i

Den punitalade Jöns Olsson i Blankhult
hade även på sin tid en stavallkvam här
nere vid Ekullån, vid Blankhultspidan.
(Alla bönder liksom även en del torpare hade
på 1870-80-90 talen en egen större eller mindre
vällenkvarn, bäckar och åar och vattenfall be-
lade inte.) Vid den kvarnen förmäldes Jöns
den egna spannmålen ända in på den höga
ålderdomen, och även sonen Ola onalde där
under år som jag minnes (80-talets slut) men
sedan förföll kvarn och dammbyggnad.
Under åregången brukade Jöns Olsson

Härad: U. Yunge Adress:
Socken: Glimåkra Berättat av:
Uppteckningsår: 1940. Född år i

Talade med något andeväsen, ty någon annan fanns inte i den gamla skrälliga reglan, särskilt under vinternätter.

Jöns Olsson hade alltid tur med sig under sin bonnatid och beträffande sonen Ola Jönsson, så var det samma förhållande med honom. Båda blevo smått förmögna.

Jag sade att även Ola Jönsson började efterhärma faderns sed att gå "ursgång" under vissa nätter, vilket han inte verkade till, men han ville aldrig närmare berätta därom annat än "att man hade mycket
... .. där till."

Härad: U. G. Närke Adress: 0504 17 Yrmanne /
Socken: Glimåkra Berättat av: O. Jönsson
Uppteckningsår: 1940 Född år 183 ? i Glimåkra

väderleken och ekonomiska förhållanden
i övrigt. Emellertid voro Olas hustru
och hans två döttrar proligen när mannen
och fadern bleve ute i skog och mark om-
der flera nätter då och då, särskilt
när han nu var rätt till åldern c:a 70 år,
och då vid ett pådant tillfälle hörde
jag honom själv säga och lova: "Snu på ja
vill låta på' dan!"

Det var i början av 1900 talet.

Emil Gustaf.